

712F

712

F

نام
نام خانوادگی
محل امضاء

عصر جمعه
۹۰/۱۰/۲۳

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

آزمون دانش‌پذیری دوره‌های فراگیر «کارشناسی ارشد» دانشگاه پیام نور

**رشته‌ی الهیات و معارف اسلامی – علوم قرآن و حدیث
(کد ۱۸)**

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	تاریخ حدیث	۲۰	۱	۲۰
۲	تفسیر قرآن کریم (۱)	۲۰	۲۱	۴۰
۳	علوم قرآنی (۱)	۲۰	۴۱	۶۰
۴	روش‌های تفسیری	۲۰	۶۱	۸۰
۵	تاریخ قرآن	۲۰	۸۱	۱۰۰

دی ماه سال ۱۳۹۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی‌باشد.

- ۱- کدام یک از کتب زیر به نسبت بقیه، بیشتر دچار اختلاف نسخه و زیاده و نقصان در تعداد روایات شده است؟
 (۱) صحیح بخاری (۲) موطأ مالک (۳) مسند ابن حنبل (۴) سنن ابی داود
- ۲- عهدنامه سال نخست هجری که از قرائن کتابت حدیث در زمان رسول خدا (ص) است، با کدام مورد انطباق داشته است؟
 (۱) جامعه علی (ع) (۲) صحیفه علی (ع) (۳) رساله سمره بن جندب (۴) صحیفه عبدالله بن عمرو بن عاص
- ۳- کدام یک از کتاب‌های زیر منشأ پیدایش کتاب «کنز العمال» گردید؟
 (۱) الجامع الکبیر (۲) جامع المسانید و السنن (۳) جامع الاصول (۴) جامع المسانید و الالقاب
- ۴- کتابی که در آن نویسندگان روایات یکی از کتاب‌های حدیثی را به غیر از اسناد صاحب کتاب، بلکه با سند جدید تنظیم کند، چه نام دارد؟
 (۱) تخریج (۲) مستدرک (۳) زواید (۴) مستخرج
- ۵- موضوع احادیث اریکه پیش‌بینی رسول خدا (ص) در کدام امر است؟
 (۱) حاکمیت ملأ و مترفان (۲) انحراف خلافت از مسیر خود (۳) جلوگیری از نقل حدیث (۴) وقوع جعل حدیث در اسلام
- ۶- فرمان رسمی تدوین حدیث توسط چه کسی صادر شد؟
 (۱) منصور عباسی (۲) عمر بن عبدالعزیز (۳) یزید بن عبدالملک (۴) هشام بن عبدالملک
- ۷- قول مشهور درباره نخستین مسند نویس کیست؟
 (۱) بقی بن مخلد (۲) احمد بن حنبل (۳) اسحاق بن راهویه (۴) ابوداود طیالسی
- ۸- دانشی که درباره اختلافات غیرقابل جمع روایات بحث می‌کند، چه نام دارد؟
 (۱) ناسخ و منسوخ (۲) مختلف الحدیث (۳) مشکل الحدیث (۴) علم تلفیق روایات
- ۹- کدام کتاب از آثار ترمذی به شمار می‌رود؟
 (۱) غریب الحدیث (۲) مصطلح الحدیث (۳) علل الحدیث (۴) مختلف الحدیث
- ۱۰- از نظر عده‌ای از علمای اهل سنت، کتاب‌های سنن دارمی یا موطأ مالک، جایگزین سنن بوده است.
 (۱) نسایی (۲) ابوداود سجستانی (۳) ابن ماجه قزوینی (۴) ابوعیسی ترمذی
- ۱۱- کدام یک از کتب حدیثی اصحاب ائمه (ع) در قرن اول نیست؟
 (۱) نسخه سلمان فارسی (۲) اصل سلیم بن قیس هلالی (۳) کتاب زید بن وهب جهنی (۴) کتاب موسی بن بکر واسطی
- ۱۲- علل تقدم کار فرهنگی بر فعالیت‌های سیاسی در سیره صادقین (ع) چیست؟
 (۱) محدودیت شیعیان حقیقی، گسترش جریانات فکری (۲) شرایط نابسامان سیاسی، آزادی نقل و نگارش حدیث (۳) گسترش جریانات فکری، آزادی نقل و نگارش حدیث (۴) محدودیت شیعیان حقیقی، حمایت عباسیان از حدیث و محدثان
- ۱۳- اصطلاح و تعبیر «اصل» در آثار کدام شخص کمتر به کار رفته است؟
 (۱) شیخ طوسی (۲) ابن شهر آشوب (۳) آغا بزرگ تهرانی (۴) ابوالعباس نجاشی
- ۱۴- کدام یک از جریانات زیر مورد تندترین حملات و انتقادات صادقین قرار گرفت؟
 (۱) غلات، اصحاب رأی و قیاس (۲) غلات، مرجئه اهل سنت (۳) اصحاب رأی و قیاس، خوارج (۴) مرجئه، خوارج و قدریه
- ۱۵- بیت آل اعین وابسته به کدام حوزه و مرکز حدیثی بوده است؟
 (۱) بغداد (۲) کوفه (۳) قم (۴) بصره
- ۱۶- در کدام کتاب اصحاب و معاصران ائمه از طریق ۱۱۵۱ حدیث رجالی، مورد معرفی قرار گرفته‌اند؟
 (۱) رجال نجاشی (۲) فهرست شیخ طوسی (۳) اختیار الرجال (۴) معالم العلماء
- ۱۷- کدام گزینه نشان دهنده انگیزه کلینی در تألیف کتاب الکافی است؟
 (۱) گردآوری روایات صحیح جهت تألیف یک رساله فقهی (۲) حل مشکل اختلاف روایات با سیره جمع و تأویل علمی (۳) حل تعارضات روایی از طریق حذف روایات مخالف با فتوی (۴) تألیف یک جامع روایی با رویکرد حل اختلاف روایات
- ۱۸- با توجه به وضعیت سند روایات کتب اربعه، کدام کتاب نیاز به مشیخه پایان کتاب ندارد؟
 (۱) الکافی (۲) الاستبصار (۳) تهذیب الاحکام (۴) من لایحضره الفقیه
- ۱۹- کدام یک از محدثان با پارسی‌نویسی در حوزه حدیث خدمت مهمی در آشنا کردن ایرانیان با معارف دینی انجام داد؟
 (۱) فیض کاشانی (۲) محمد باقر مجلسی (۳) شیخ حر عاملی (۴) محمد تقی مجلسی
- ۲۰- کدام کتاب جامع احادیث فقهی است؟
 (۱) جامع الاحکام و السنن (۲) بحار الانوار (۳) وسایل الشیعه (۴) الشفاء فی اخبار آل المصطفی

- ۲۱- در آیهی «وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ» طبق حدیث وارده از امام علی (ع) پیشگامان، در چه کاری از بقیه مردم پیشی گرفته‌اند؟
 (۱) انجام کارهای شایسته
 (۲) ایمان، هجرت و جهاد
 (۳) اقامه نمازهای پنجگانه
 (۴) توبه، خودسازی و اصلاح امور مردم
- ۲۲- کدام مورد در تفسیر «اصحاب المیمنه» یا راست‌گرایان وارد نشده است؟
 (۱) کسانی که وعده‌های الهی را راست و حقیقت یافته‌اند.
 (۲) آنان که سمت راست محشر را گرفته به بهشت الهی وارد می‌شود.
 (۳) کسانی که کارنامه زندگی‌شان را به دست راست آنها می‌دهند.
 (۴) آنها که به دلیل کارهای شایسته‌شان سعادتمند و نیک بختند.
- ۲۳- در کدام یک از سوره‌های زیر طبقه‌بندی مردم در قیامت ذکر شده و درباره هر دسته به تفصیل بحث شده است؟
 (۱) حدید (۲) واقعه (۳) الرحمن (۴) قمر
- ۲۴- در آیهی شریفه «الْأَقْبِلْ سَلَامًا سَلَامًا» سه وجه صحیح در اعراب «سلاماً» از نظر طبری چیست؟
 (۱) مفعول فعل مقدر، تمیز، مفعول قیلاً
 (۲) وصف قیلاً، مفعول له، مفعول سلاماً دوم
 (۳) مفعول قیلاً، حال، مفعول فعل مقدر
 (۴) مفعول فعل مقدر، وصف قیلاً، مفعول قیلاً
- ۲۵- معانی ریشه‌ی کلمات «تفکھون»، «مغرم» و «مقوی» به ترتیب چیست؟
 (۱) میوه خوردن، عذاب کشیدن، بیابان خشک و خالی
 (۲) شوخی و مزاح، زیان دیدن، فرود آمدن با قدرت
 (۳) حسرت و پشیمانی، عذاب لازم، بیابان خشک و خالی
 (۴) خوردن و تناول نمودن، زیان دیدن، قدرت و نیرو
- ۲۶- معنای آیهی «وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ...» از نظر اهل معنی چیست؟
 (۱) انشأنا و احداثا
 (۲) انعمنا بالحديد
 (۳) هیأنا و مهئنا
 (۴) انزلنا مع آدم من الحديد العداة و هی السندان و الکلبتان و المطرقه
- ۲۷- در آیات «وَ اللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَ يَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَ مِنَ يَتَوَلَّى اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ» اعراب جمله «الذین یبخلون» چیست؟
 (۱) جر بنا بر بدلیت (۲) رفع بنا بر ابتدائیت (۳) رفع یا نصب بنا بر ذم (۴) هر سه مورد
- ۲۸- کدام عبارت تفسیر امام باقر (ع) از کلمه «شهداء» در تفسیر آیهی «وَأُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَ الشَّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَ نُورُهُمْ» است؟
 (۱) المؤمن لان المؤمن شهيد
 (۲) الذین یستشهدون فی سبیل الله
 (۳) العارف منکم هذا الامر المنتظر له
 (۴) الانبیاء (ع) الذین یشهدون للامم و علیهم
- ۲۹- شأن نزول آیهی «الْمَ یَأْنُ لِلَّذینَ آمَنُوا انْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِکْرِ اللَّهِ وَ مَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ... فَخَسَتْ قُلُوبُهُمْ» از نظر ابن عباس کدام است؟
 (۱) دل سختی مؤمنان بعد از هجرت به مدینه و متنعم شدن از رفاه و نعمت
 (۲) عتاب و ملامت مؤمنان ۱۳ سال بعد از نزول قرآن
 (۳) توبیخ و ملامت منافقان به دلیل آزار رسانی مکرر به سلمان فارسی
 (۴) عتاب مؤمنان پس از گذشت ۴ سال از اسلام آوردن آنان (در پی عتاب یکدیگر)
- ۳۰- در آیهی «وَ رَهْبَانِیةً ابْتَدَعُوهَا مَا کَتَبْنَاهَا عَلَیْهِمْ» کدام مورد از مصادیق رهبانیت اختراعی نیست؟
 (۱) عبادت خاشعانه و زهد ورزی
 (۲) متارکه با زنان و دیرنشینی
 (۳) پیوستن به بیابان‌ها و کوه‌ها
 (۴) بریدن از مردم و عبادت انفرادی
- ۳۱- در آیهی «اکْفارکم خیر من اولئکم» مقصود از «اولئکم» چه کسانی هستند؟
 (۱) اهل کتاب عصر پیامبر (ص)
 (۲) منافقان و بیمار دلان مدینه
 (۳) هلاک‌شدگان از اقوام گذشته
 (۴) پیمان‌شکنان مشرک قریش
- ۳۲- در آیهی «مَهْطَعِینَ الِی الدَّاعِ...» الاهطاع، از نظر لغوی به چه معناست؟
 (۱) روی آوردن (۲) به شتاب رفتن (۳) نظاره کردن (۴) پشت کردن
- ۳۳- در آیهی شریفه «ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ» اصل در معنای سقر چیست؟
 (۱) تشنگی و گرسنگی (۲) خرق و التیام (۳) گرمی و حرارت (۴) تغییر و دگرگونی
- ۳۴- در آیهی «كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ» معانی محتمل «نذر» چیست؟
 (۱) افراد مورد اخطار یعنی مردم
 (۲) اخطاردهندگان یعنی پیامبران
 (۳) اخطارهای صالح پیامبر یعنی پیام‌ها
 (۴) موارد ۲ و ۳

- ۳۵- در آیهی ﴿إنا مرسلو الناقة فتنه لهم﴾ وجوه صحیح اعراب «فتنة» از نظر طبرسی چیست؟
 (۱) مفعول له، حال (۲) مفعول له، تمیز (۳) حال، تمیز (۴) مفعول به، مفعول له
- ۳۶- در کدام یک از آیات زیر صنعت مجاز به کار رفته است؟
 (۱) ﴿کل من علیها فان﴾ (۲) ﴿يعرف المجرمون بسیماهم﴾
 (۳) ﴿سنفرغ لکم ایها الثقلان﴾ (۴) ﴿رب المشرقین و رب المغربین﴾
- ۳۷- تفسیر آیات ﴿خلق الانسان علمه البیان﴾ از نظر ابن عباس چه بود؟
 (۱) خداوند انسان را آفرید و قدرت نطق و بیان را به او مرحمت کرد.
 (۲) خداوند انسان را آفرید و نطق و خط و فهم و افهام را به او یاد داد.
 (۳) خداوند آدم را آفرید و نامهای تمام موجودات و همه لغات را به او آموخت.
 (۴) خداوند حضرت محمد (ص) را آفرید و به او علم آنچه بوده و آنچه خواهد بود آموخت.
- ۳۸- در آیات ﴿و الارض وضعها للانام فیها فاکهة و النخل ذات الاکمام﴾ نقش «فیها فاکهة...» چیست؟
 (۱) استیناف (۲) حال (۳) تعلیل (۴) تمیز
- ۳۹- تفسیر ﴿کل شی هو فی شأن﴾ در بیان پیامبر (ص) چیست؟
 (۱) خداوند در هر روز، قومی را زنده و قومی را بمیراند، عدهای را عافیت و جماعتی را بیمار سازد.
 (۲) خداوند در هر روزی گناهی می‌آمرزد، غمی برطرف سازد قومی را بلند می‌کند و گروهی را به زمین زند.
 (۳) خداوند هر روز به لوح محو و اثبات نظر می‌کند پس روزی می‌دهد، زنده می‌کند، می‌میراند، عزت می‌بخشد و ذلت می‌دهد.
 (۴) عمر جهان نزد خدا دو روز است: ایام دنیا و روز قیامت شأن خداوند در دنیا زنده کردن و میراندن و در آخرت کیفر و پاداش دادن است.
- ۴۰- بر اساس حدیث امام صادق (ع) کدام آیه در مفهوم خود نسبت به کافر و مؤمن و نیکوکار و تبهار قاطع و محکم است؟
 (۱) ﴿هل جزاء الاحسان الا الاحسان﴾ (۲) ﴿فبای آلاء ربکما تکذبان﴾
 (۳) ﴿و لمن خاف مقام ربه جنتان﴾ (۴) ﴿فانفذوا لاتفذون الا بسطان﴾

علوم قرآنی (۱)

- ۴۱- در روایات ترتیب نزول ملاک در مکی یا مدنی دانستن سوره چیست؟
 (۱) اکثر آیات سوره (۲) همه آیات یک سوره (۳) آیات ابتدایی سوره (۴) عدم وجود روایت معارض
- ۴۲- کدام مورد روش قیاسی در تشخیص مکی از مدنی نیست؟
 (۱) وجود لفظ کلاً در آیه (۲) حروف مقطعه اوائل سور
 (۳) مطالعه سبب نزول آیات سوره (۴) مطالعه داستان‌های پیامبران در سوره
- ۴۳- بهترین ملاک جهت تمیز مکی از مدنی کدام است؟
 (۱) ملاک زمان که مبنای آن هجرت پیامبر است.
 (۲) ملاک مکان که مبنای آن شهر مکه است.
 (۳) ترکیبی از ملاک‌های زمان، مکان و مخاطب حسب هر سوره
 (۴) ملاک مخاطب که مبنای آن «یا ایها الناس و یا ایها الذین آمنوا» است.
- ۴۴- به عقیده آیه الله معرفت آخرین آیه یا سوره نازل از قرآن کدام است و چرا؟
 (۱) سوره توبه به جهت اعلام برائت از مشرکان در موسم
 (۲) آیه اکمال به جهت بازگشت پیامبر (ص) از حجة الوداع
 (۳) سوره نصر به جهت اعلام بشارت فتح به پیامبر (ص) و آمادگی به آن حضرت جهت استقبال از مرگ
 (۴) آیه: ﴿واتقوا يوماً ترجعون فیہ الی الله﴾ جهت آماده‌سازی معنوی پیامبر برای رحلت.
- ۴۵- نظر آیه الله معرفت درباره نزول قرآن در ماه رمضان چیست؟
 (۱) هر سال قدری از قرآن در ماه رمضان نازل می‌شد.
 (۲) تمام قرآن در یکی از ماه‌های رمضان عمر پیامبر نازل گردید.
 (۳) قرآن در لیلۃ القدر سال چهارم بعثت بر رسول خدا (ص) نازل شد.
 (۴) کلیات قرآن در ماه رمضان مقارن بعثت بر رسول خدا (ص) نازل شد.
- ۴۶- این نظر که قرآن جملگی در شب قدر به بیت العزه یا بیت المعمور نازل شده و سپس در طول بیست یا بیست و سه سال بر پیامبر (ص) نازل شده، عقیده چه کسانی است؟
 (۱) متکلمان (۲) عرفا (۳) مفسران (۴) محدثان

- ۴۷- عقیده شیخ مفید درباره بحث نزول دفعی یا نزول تدریجی قرآن چیست؟
 (۱) تمام قرآن در لیلة القدر نازل گردید و سپس بار دیگر نزول تدریجی یافت.
 (۲) لیلة القدر افتتاح نزول قرآن بوده و از این زمان تا رحلت پیامبر (ص) قرآن به تدریج نازل شد.
 (۳) روح و کلیات قرآن در لیلة القدر نازل گردید و اجزاء و تفصیل آن در بیست و سه سال.
 (۴) در لیلة القدر هر سال قدری از قرآن نازل می‌شد که قرار بود در طول سال نازل شود.
- ۴۸- نظر آیه الله معرفت درباره نخستین نازل قرآن چیست؟
 (۱) سوره المدثر (۲) سوره الحمد
 (۳) پنج آیه سوره العلق (۴) جمع بین اقوال سه گانه با تحلیل علمی
- ۴۹- کتاب‌های «فنون الافنان فی عجائب علوم القرآن» و «المجتبی فی علوم تتعلق بالقرآن» از کیست؟
 (۱) ابن جوزی (۲) زرکشی (۳) ابوشامه (۴) سخاوی
- ۵۰- کدام یک از اشکال وحی بر پیامبر (ص) نسبت به اشکال دیگر از سابقه زمانی برخوردار است؟
 (۱) وحی مستقیم (۲) رویای صادق (۳) نزول جبرائیل (۴) وحی در بیداری از پس پرده
- ۵۱- در آیه «اكان للناس عجباً ان او حینا الی رجل منهم ان انذر الناس ...» کدام معنا از وحی مورد تعجب کافران بوده است؟
 (۱) وحی رسالی (۲) الهام بشری (۳) پیامهای رمزی (۴) امور تکوینی
- ۵۲- معنای وحی در آیه «و او حینا الی ام موسی ان ارضعیه ...» چیست؟
 (۱) ایما و اشاره (۲) هدایت فطری (۳) فرمان غریزی (۴) الهام نفسانی
- ۵۳- کدام یک از آیات زیر با آغاز نزول قرآن پیوندی ندارد؟
 (۱) «اقراء باسم ربك الذی خلق» (۲) «انا انزلناه فی لیلة القدر»
 (۳) «شهر رمضان الذی انزل فیہ القرآن» (۴) «و ما انزلنا علی عبدنا یوم الفرقان یوم التقی الجمعان»
- ۵۴- نخستین کاتبان وحی پیامبر (ص) در مکه و مدینه عبارتند از:
 (۱) علی (ع)، ابی بن کعب (۲) علی (ع)، زید بن ثابت
 (۳) عبدالله بن سعد بن ابی سرح، زید بن ثابت (۴) عبدالله بن سعد بن ابی سرح، ابی بن کعب
- ۵۵- کدام مورد نقد آیه الله معرفت نسبت به افسانه غرائیق است؟
 (۱) تعارض متن افسانه با قرآن (۲) تنافی مفاد افسانه با عصمت پیامبر (ص)
 (۳) عدم جمع مفاد افسانه با آیات سوره نجم (۴) هر سه مورد
- ۵۶- مهم ترین نقد بر قصه ورقه بن نوفل در بینش شیعی چیست؟
 (۱) اختلاف در نقل روایات مربوط به این واقعه در کتب سیره و تاریخ
 (۲) پیامبر (ص) عزیزتر از آن است که خداوند در لحظه خطیر بعثت امر را بر او مشتبه سازد.
 (۳) مبهم بودن سرنوشت ورقه بن نوفل از جهت اسلام آوردن یا نیاوردن
 (۴) نمی توان قبول کرد که عقل و درایت خدیجه از درک پیامبر (ص) در شناخت وحی و نزول جبرئیل بیشتر باشد.
- ۵۷- سوره توبه مدنی است اما عده‌ای از مفسران اهل سنت آیه «ماکان للنبی و الذین آمنوا ان یستغفروا للمشرکین و لوکانوا اولی قریبی» را مکی و نازل شده در شأن ابوطالب داشته‌اند. نقد این عقیده چیست؟
 (۱) تعارض سبب نزول یاد شده با آیات قرآن مثل «و تقلبک فی الساجدین»
 (۲) وجود سبب نزول دیگر با سند صحیح در تعارض با سبب نزول یاد شده.
 (۳) تناقض سبب نزول مذکور با سیاق مجموع آیات سوره توبه
 (۴) هر سه مورد
- ۵۸- کدام مورد بیانگر دیدگاه آیه الله معرفت در بحث نظریه مستثنیات نیست؟
 (۱) طبق روایات صحیح وجود آیه مکی در سوره مدنی و بلعکس پذیرفتنی است.
 (۲) وجود آیه مکی در سوره مدنی امری غریب و خارج از طریق معمول در ثبت آیات است.
 (۳) وجود آیه مدنی در سوره مکی نیاز به نص صریح دارد و با حدس و اجتهاد چیزی اثبات نمی‌شود.
 (۴) معتقدان به مستثنیات در این موضوع با حدس و اجتهاد سخن گفته‌اند بدون استناد به نص صحیح دینی
- ۵۹- بنابر تحلیل‌های آیه الله معرفت، کدام گزینه در مورد محل نزول سوره‌های «انسان» و «مطففین» صحیح است؟
 (۱) هر دو سوره مدنی النزول است. (۲) هر دو سوره مکی النزول است.
 (۳) سوره «انسان» مدنی، سوره «مطففین» مکی (۴) سوره «مطففین» مدنی و سوره «انسان» مکی است.

- ۶۰- مبنای آیه الله معرفت در مکی یا مدنی دانستن سوره‌های اختلافی در درجه نخست کدام است؟
 (۱) توجه به سبک و اسلوب ادبی هر سوره
 (۲) اعتماد به روایات وارده در ترتیب سوره‌ها
 (۳) تحلیل محوری و محتوایی مطالب هر سوره
 (۴) اعتماد به روایات موجود در مکی یا مدنی دانستن سوره
- روش‌های تفسیری
- ۶۱- نظر آیه الله معرفت درباره ارزش تفسیر صحابی چیست؟
 (۱) تفسیر مآثور از بزرگان صحابه رأی و اجتهاد تفسیری آنان بوده و حجیتی ندارد.
 (۲) تفسیر صحابی‌ای که شاهد وحی و نزول قرآن بوده، حدیث مسند به شمار می‌رود.
 (۳) تفسیر مآثور از بزرگان صحابه - چنانچه سند روایت از او صحیح باشد - اعتبار خاص خودش را دارد.
 (۴) تفسیر صحابی - چون به رسول خدا (ص) اسناد پیدا نمی‌کند - حدیث موقوف و اثر تفسیری است.
- ۶۲- کدام مورد از تفاسیر موضوعی دوران معاصر است که در هفت دفتر تهیه شده و آماده طبع و نشر است؟
 (۱) فرهنگ قرآنی از محمد هادی معرفت
 (۲) پیام قرآن از ناصر مکارم شیرازی
 (۳) مفاهیم قرآن از شیخ جعفر سبحانی
 (۴) معارف قرآنی از محمد هادی معرفت
- ۶۳- «تنزیه القرآن عن المطاعن» متعلق به کیست و روش آن چیست؟
 (۱) خلیل یاسین - ادبی
 (۲) عبدالله بن مسلم دینوری - لغوی
 (۳) محمد بن ابی بکر رازی - کلامی
 (۴) قاضی عبدالجبار همدانی - موضوعی
- ۶۴- آغاز رواج اسرائیلیات و قصه‌پردازی در تفسیر قرآن کریم کدام دوره بود؟
 (۱) دوران پیامبر (ص) (۲) دوره خلافت عمر
 (۳) ایام خلافت عثمان (۴) دوران معاویه
- ۶۵- کدام یک از عوامل ضعف تفسیر نقلی (مآثور) نیست؟
 (۱) ضعف و ارسال روایات تفسیری
 (۲) خبر واحد و ظنی بودن روایات تفسیری
 (۳) وقوع جعل در روایات تفسیری
 (۴) نفوذ اسرائیلیات در تفسیر قرآن
- ۶۶- کدام گروه از مراجع پخش اسرائیلیات به شمار می‌روند؟
 (۱) کعب الاحبار، تمیم داری، عبدالله بن عمر بن عاص، مقاتل بن سلیمان
 (۲) کعب الاحبار، ابوهریره، ابن جریج، نوح بن ابی مریم
 (۳) عبدالله بن سلام، کعب الاحبار، تمیم داری، ابوهریره
 (۴) ابوهریره، تمیم داری، عبدالله بن عمر بن عاص، مقاتل بن سلیمان
- ۶۷- اولین کسی که آیات قرآن را به ترتیب تفسیر کرد و دامنه تفسیر را گستر داد چه کسی بود؟
 (۱) یحیی بن زیاد فرّاء (۲) عبدالملک بن جریج
 (۳) سعید بن جبیر (۴) عمرو بن عبید
- ۶۸- کدام عبارت درباره مجاهد بن جبر صحیح است؟
 (۱) ابن سعد می‌گوید: «ابن عباس او را می‌بست و به او قرآن و سنت می‌آموخت»
 (۲) ابن عباس به او اجازه نقل حدیث داد و گفت: «برای مردم نقل حدیث کن»
 (۳) از شاگردان ابن عباس در مکه بود که علاوه بر آموزش تفسیر شاهد وصیت ابن عباس در طائف گشت.
 (۴) درباره تفسیر قرآن از ابن عباس می‌پرسید و همراه خود لوح‌هایی داشت و همه تفسیر را از ابن عباس نوشت.
- ۶۹- کدام شخصیت از مفسران دوران تابعین بود که به مواردی چون: تدلیس، انحراف از امیرمؤمنان و قدری بودن متهم شده که به عقیده آیه الله معرفت این اتهامات بی‌مورد است؟
 (۱) حسن بصری (۲) عکرمه
 (۳) عطیه کوفی (۴) علقمة بن قیس
- ۷۰- کدام شخصیت از مفسران بزرگ دوران تابعین بود که از اصحاب امیرمؤمنان و امام سجاد (ع) بوده و درباره او مشهور است که احادیث مرسل او جملگی صحیح است؟
 (۱) سعید بن مسیب (۲) سعید بن جبیر
 (۳) مجاهد بن جبر (۴) طاوس بن کیسان
- ۷۱- پایه‌گذاران مکتب تفسیر قرآن در کوفه، بصره و شام به ترتیب عبارتند از:
 (۱) عبدالله بن مسعود، ابوالدرداء، ابی بن کعب
 (۲) ابوموسی اشعری، ابی بن کعب، عبدالله بن مسعود
 (۳) عبدالله بن مسعود، ابوموسی اشعری، ابوالدرداء
 (۴) ابوالدرداء، عبدالله بن مسعود، ابوموسی اشعری
- ۷۲- کدام شخصیت از مفسران صحابه بود که گرایش به علی (ع) داشته و روایات تفسیری او توسط ابوجعفر رازی از ربیع بن انس و او از ابوالعالیه نقل شده است؟
 (۱) ابوذر غفاری (۲) ابی بن کعب
 (۳) عبدالله بن عباس (۴) عبدالله بن مسعود

- ۷۳- کدام مورد از ویژگی‌های تفسیر صحابه نیست؟
 (۱) بیان احتمالات و تردیدهای تفسیری
 (۲) پیراستگی از تفسیر به رأی
 (۳) سلامت و پیراستگی از جدل و اختلاف
 (۴) پاک بودن از اسرائیلیات تفسیری
- ۷۴- سخن «قرآن کریم بر اساس هفت حرف نازل شده است. هر حرف آن دارای ظاهری و باطنی است و علی بن ابی طالب ظاهر و باطن تمام آنها را می‌داند.» از کیست؟
 (۱) عبدالله بن عباس (۲) عبدالله بن مسعود (۳) ابی بن کعب (۴) عبدالله بن عمر
- ۷۵- به عقیده آیه الله معرفت نظر صحیح در خصوص میزان تفسیر پیامبر (ص) از قرآن کدام است؟
 (۱) پیامبر (ص) تمام معانی آیات قرآن را برای امت بیان کرد.
 (۲) رسول خدا (ص) جز آیات متشابه قرآن، بقیه قرآن را تفسیر کرد.
 (۳) پیامبر به تفسیر دسته‌ای از آیات قرآن از جمله آیات الاحکام بسنده کرد.
 (۴) پیامبر (ص) به جز آیات معدودی - که جبرئیل به او آموخته بود - چیز دیگری تفسیر نکرد.
- ۷۶- به عقیده آیه الله معرفت کدام دسته از علمای زیر منکر حجیت ظواهر قرآن بوده‌اند؟
 (۱) فقهای اخباری (۲) فقهای اصولی (۳) متقدمان مانند شیخ طوسی (۴) هیچ کدام
- ۷۷- از نظر زرکشی آیات توحید مانند: ﴿فاعلم انه لا اله الا الله﴾ و آیات احکام مانند: ﴿اقیموا الصلاة و اتوا الزکاة﴾ از جهت فهم در کدام دسته‌بندی قرار می‌گیرد؟
 (۱) آنچه جز خداوند کسی نمی‌داند.
 (۲) آنچه تنها دانشمندان بدان می‌رسند.
 (۳) آنچه (قاری) عرب از راه فهم لغت می‌فهمد.
 (۴) آنچه همگان در فهم آن مکلف هستند و هیچ کس در داشتن آن معذور نیست.
- ۷۸- در حدیث «ظهره تنزیله و بطنه تأویله منه ما قد مضی و منه ما لم یکن یجری کما تجری الشمس و القمر»، «تأویل» در چه معنایی استعمال شده است؟
 (۱) فرجام و حاصل کار
 (۲) تعبیر خواب و تحلیل رویداد
 (۳) انتزاع مفهوم عام و گسترده از آیه
 (۴) توجیه ظاهر لفظ یا عمل متشابه
- ۷۹- در کدام آیه تأویل به معنای فرجام و حاصل کار، به کار رفته است؟
 (۱) ﴿ذلک تأویل ما لم تسطع علیه صبراً﴾
 (۲) ﴿قال با ایت هذا تأویل رؤیای من قبل﴾
 (۳) ﴿وزنوا بالقسطاس المستقیم ذلک خیر و احسن تأویلاً﴾
 (۴) ﴿و کذلک یجتبیک ربک و یعلمک من تأویل الاحادیث﴾
- ۸۰- در آیه ﴿الذین جعلوا القرآن عضین﴾ تفسیر عضین چیست؟
 (۱) پاره پاره کردن قرآن مانند عمل ولید بن عقبه
 (۲) ایمان آوردن به پاره‌ای از قرآن و کفر ورزیدن به پاره‌ای دیگر
 (۳) عمل کردن به پاره‌ای از آیات و بی‌توجهی به پاره‌ای دیگر
 (۴) اعراض از آیات قرآن و برخورد استکباری با آن

تاریخ قرآن

- ۸۱- گفته‌اند که: «یهود همسایگان عرب خود را امی می‌خواند» در این صورت امی به عقیده آنلن یعنی:
 (۱) نا آشنا به کتابت و قرائت
 (۲) شخص مشرک و بت پرست
 (۳) فرد یا قوم فاقد کتاب آسمانی
 (۴) بیگانه از وحی و نبوت و فرهنگ دینی
- ۸۲- کدام دسته از سوره‌های زیر به سور «العتاق» معروفند؟
 (۱) اسری، کهف، مریم، طه، انبیاء
 (۲) فاتحه، انعام، کهف، سبأ، فاطر
 (۳) یونس، هود، یوسف، رعد، ابراهیم، حجر
 (۴) اسری، حدید، حشر، صف، جمعه، تغلبن، اعلی
- ۸۳- کدام شخص تحقیقاً در شمار پیشگامان نقطه‌گذاری قرآن نیست؟
 (۱) یحیی بن یعمر (۲) حسن بصری (۳) ابوالاسود دؤلی (۴) نصر بن عاصم لیثی
- ۸۴- اعجام در لغت یعنی چه؟
 (۱) اعراب‌گذاری کلمات (۲) نقطه‌گذاری حروف (۳) گنگ شدن کلام (۴) رفع گنگی از سخن
- ۸۵- رواج قطعی مصحف عثمان در زمان کدام خلیفه به وقوع پیوست؟
 (۱) مروان بن حکم (۲) عمر بن عبدالعزیز (۳) عبدالملک بن مروان (۴) معاویه بن ابی سفیان

- ۸۶- نظر مالک بن انس در مورد نقطه گذاری و اعراب گذاری قرآن چه بود؟
 (۱) قرآن را مجرد کنید و آن را به چیزی (نقطه و اعراب) آمیخته نکنید.
 (۲) از نقطه گذاری در مصاحفی که علما تدریس می کنند گریزی نیست اما در امهات (مصاحف عثمانی) نه.
 (۳) میان نص قرآن مجرد و حرکاتی که برای توضیح بر آن افزوده می شود با اختلاف رنگ تمیز داده شود.
 (۴) نقطه گذاری و ضبط حرکات در مصحف مستحب است زیرا موجب صیانت و نگهداری از لغزش و تحریف می شود.
- ۸۷- طبق تقسیم نووی از سوره حجرات تا پایان قرآن در کدام دسته بندی قرار می گیرد؟
 (۱) مفصل (۲) مثانی (۳) مئین (۴) عتاق
- ۸۸- در شعر «فرب ذی سرادق محجور سرت الیه فی اعالی السور» سور (جمع سوره) به کدام معنا است؟
 (۱) دیوار و حصار (۲) بنای رفیع (۳) شرف و منزلت (۴) نیم خورده و باقی مانده
- ۸۹- طبق بیان رامیلر نخستین آیه در موضوع تحریم شراب کدام مورد است؟
 (۱) ﴿و من ثمرات النخیل و الأعناب تتخذون منه سکرأ و رزقأ حسناً﴾
 (۲) ﴿یا ایها الذین آمنو لا تقربوا الصلاة و انتم سکاری حتی تعلموا ما تقولون﴾
 (۳) ﴿یسئلونک عن الخمر و المیسر قل فیما اثم کبیر و منافع للناس و اثمهما اکبر من نفعهما﴾
 (۴) ﴿یا ایها الذین آمنو انما الخمر و المیسر و الانصاب و الازلام رجس من عمل الشیطان﴾
- ۹۰- کدام مورد به تصور ام سلمه آخرین آیه نازل است؟
 (۱) ﴿یستفتونک قل الله یتفیکم فی الکلاله﴾
 (۲) ﴿الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی﴾
 (۳) ﴿وانتقوا یوماً ترجعون فیہ الی الله ثم توفی کل نفس ما کسبت و هم لا یظلمون﴾
 (۴) ﴿فاستجاب لهم ربهم انی لا اضع عمل عامل منکم من ذکر او انثی﴾
- ۹۱- در آیات: ان فی ذلک لایه و جعلنا ابن مریم آیه کلمه «آیه» به ترتیب در چه معانی به کار رفته است؟
 (۱) عبرت - شگفت (۲) عبرت - برهان (۳) شگفت - عبرت (۴) علامت - برهان
- ۹۲- خط رایج عربی در صدر اسلام چه تقسیماتی داشت؟
 (۱) خط مسند ، خط نسخ (۲) خط نبطی ، خط مسند (۳) خط کوفی ، خط نسخ (۴) خط کوفی ، خط نبطی
- ۹۳- کدام مورد طبق حدس و تخمین های دانشمندان ریشه خط عربی نیست؟
 (۱) خط حبشی (۲) خط مصری (۳) خط فینقی (۴) خط آرامی
- ۹۴- قدیمی ترین عنوان جهت نام گذاری کتاب الهی پس از رحلت پیامبر (ص) چه بود؟
 (۱) سفر (۲) مصحف (۳) قرآن (۴) تنزیل
- ۹۵- از نظر خاورشناسانی مانند نولدکه و بلاشر معنا و مفهوم اولیه قرآن چه بوده است؟
 (۱) نماز (۲) قرائت (۳) تبلیغ (۴) کتاب معجزه خدا
- ۹۶- وجه مشترک معنایی سه کلمه «فرقان» عربی ، «پرقان» عبری و «پرقانه» سریانی چیست؟
 (۱) نصرت (۲) فصل (۳) فارق (۴) نجات
- ۹۷- «لباب القلوب» عنوان مصحف کدام یک از صحابه بود؟
 (۱) ابوموسی اشعری (۲) ابی بن کعب (۳) سالم مولی ابی حدیفه (۴) عبد الله بن مسعود
- ۹۸- اسامی انجمن جمع قرآن در زمان عثمان کدام است؟
 (۱) زید بن ثابت ، عبدالله بن عمر ، سعید بن عاص ، ابی بن کعب
 (۲) عبدالله بن زبیر ، سعید بن عاص ، زید بن ثابت ، عبدالرحمن بن حارث
 (۳) عبدالله بن عباس ، سعید بن عاص ، عبدالله بن عمر ، زید بن ثابت
 (۴) عبدالله بن زبیر ، عبدالرحمن بن حارث ، ابی بن کعب ، عبدالله بن عباس
- ۹۹- مصاحف عثمانی با در نظر گرفتن مصحف مدینه چند نسخه بوده است؟
 (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴) ۹
- ۱۰۰- نخستین کسی که در صدر اول به زیبایی خط و نوشتن مصاحف نفیس شهرت یافت که بود؟
 (۱) عبدالرحمن بن عوف (۲) عبدالله بن فطیمه (۳) ابو زین استاد اعمش (۴) خالد بن ابی الهیاج